

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobkyně: **N. A.**, nar.

bytem

státní příslušnost Nigerijská federativní republika

zastoupená Mgr. Tomášem Císařem, advokátem

se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**

se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2015, č. j. MV-115546-9/SO-2013

takto:

- I.** Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 21. 10. 2015, č. j. MV-115546-9/SO-2013 a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 10. 7. 2013, č. j. OAM-1974-29/PP-2011 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **11.228 Kč** ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Tomáše Císaře, advokáta.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) se žalobkyně domáhala přezkumu rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 21. 10. 2015, č. j. MV-115546-9/SO-2013 (dále jen „**Napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**Správní orgán I. stupně**“) ze dne 10. 7. 2013, č. j. OAM-1974-29/PP-2011 (dále jen „**Prvostupňové rozhodnutí**“) a toto rozhodnutí potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím Správní orgán I. stupně zamítl na základě ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „**Zákon o pobytu cizinců**“) žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, neboť byl toho názoru, že žalobkyně účelově uzavřela manželství a tím se dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění Napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobkyně podala Správnímu orgánu I. stupně žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle ustanovení § 87b odst. 1 Zákona o pobytu cizinců, ve které vyznačila účel pobytu: „*sloučení rodiny s občanem ČR*“ a Správní orgán I. stupně žádost žalobkyně zamítl s odůvodněním, že se žalobkyně dopustila obcházení Zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k pobytu tím, že účelově uzavřela manželství s občanem České republiky. Žalovaná v odůvodnění Napadeného rozhodnutí poukázala na rozpory v odpovědích žalobkyně a jejího manžela při výslechu před Správním orgánem I. stupně ohledně okolností vyřízení víza pro manžela, nákupu snubních prstýnků, společně stráveného dne před sepsáním protokolu o výslechu, společně strávených Vánoc a Silvestra, průběhu svatebního dne a zaměstnání žalobkyně.

3. Žalovaná měla za to, že otázky kladené Správním orgánem I. stupně byly zcela určité, týkaly se běžných situací, které měli oba manželé prožít společně a jejich odpovědi měly být v zásadě shodné s přihlédnutím k individuálnímu popisu. Podle žalované z výpovědí nevyplývalo, že by manželé žádali o upřesnění otázek, že by jim nerozuměli nebo že by jim činilo problém odpovědět. Rozdíly ve výpovědích byly podle žalované zásadní a ukázaly na nepravdivý popis situací. Žalovaná shledala, že Správní orgán I. stupně zjistil řádně skutkový stav a učinil odpovídající závěry. Rozdíly ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela nebyly podle názoru žalované banální, nemohly plynout jen z rozdílných národnostních a kulturních poměrů a vzhledem k tomu, že se manželé před uzavřením sňatku nikdy neviděli, vedou logicky k závěru o účelovém uzavření manželství.

4. Žalovaná poukázala na to, že Správní orgán I. stupně vycházel i ze zprávy o trestním řízení vedeném Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu, služby kriminální policie a vyšetřování, odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace ze dne 1. 3. 2012, č. j. UOOZ-11/TČ-2010-08 (dále jen „**Zpráva o TŘ**“), podle které došlo k zadržení skupiny osob podezřelých z trestné činnosti spočívající v organizování „účelových sňatků“ mezi občany ČR a občany Nigérie, které se měly uskutečňovat většinou v Nigérii, a občané Nigérie měli následně žádat o povolení k pobytu v České republice za účelem sloučení rodiny. Uvedená zpráva obsahuje podle žalované i výčet sňatků, mezi nimiž je i sňatek žalobkyně s manželem. Žalovaná uvedla, že součástí spisového materiálu je i

rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 5. 2013, sp. zn. 51 T 66/2012 (dále jen „**Trestní rozsudek**“), ze kterého vyplývá, že manžel žalobkyně byl odsouzen za zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině a přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem na dobu 4 let. Tento rozsudek měl dle žalované nabýt právní moci vůči manželovi žalobkyně dne 12. 7. 2013.

5. Podle žalované správní orgány nijak nezpochybnily formální uzavření sňatku, avšak jednalo se o úkon, který sloužil k obcházení zákona, když uzavření manželství pouze za účelem získání povolení k pobytu na území ČR je v rozporu s obecně přijímanými zásadami a pravidly společenského chování a způsobu života na území ČR. Do Zákona o pobytu cizinců jsou podle žalované promítnuta ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Směrnice**“), kterou je třeba zohlednit i v případě rodinných příslušníků občanů ČR, neboť podle ustanovení § 15a odst. 4 Zákona o pobytu cizinců je postavení rodinného příslušníka občana ČR vnitrostátně srovnáno s postavením rodinného příslušníka občana EU, který využívá právo volného pohybu. Z ustanovení čl. 35 Směrnice podle žalované vyplývá oprávnění přijmout opatření k odepření pobytu v případě zneužití práv či podvodů a do této kategorie spadají i tzv. účelové sňatky. Žalovaná poukázala na Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES KOM(2009) 313 ze dne 2. 7. 2009, podle kterého se pro posouzení existence úmyslu zneužití práv zohledňuje mj. to, že se pár před svatbou nikdy nesetkal, že se neshoduje, pokud jde o osobní údaje, okolnosti prvního setkání či důležité osobní informace nebo že nemluví společným jazykem, což bylo v posuzovaném případě splněno.

6. Žalovaná měla za to, že znaky účelově uzavřeného manželství byly naplněny, přičemž vycházela zejm. z okolností uzavření manželství, neznalosti osobních informací o druhém manželovi, rozporů ve výpovědích ohledně faktického rodinného života a ze skutečnosti, že manžel žalobkyně byl pravomocně odsouzen za spáchání přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky. Žalovaná shledala naplnění důvodu pro zamítnutí žádosti a uvedla, že Zákon o pobytu cizinců nepředpokládá posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, nicméně nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života je s ohledem na důvod zamítnutí žádosti vyloučen.

III. Žaloba

7. Podle názoru žalobkyně jsou Prvostupňové rozhodnutí a Napadené rozhodnutí v rozporu se skutečným stavem věci, nepřezkoumatelná, procesně vadná a věcně nesprávná. Žalovaná se podle žalobkyně nevypořádala se všemi námitkami uplatněnými v odvolání, správní spis neobsahuje důkazy, které by umožňovaly dovodit závěry Napadeného a Prvostupňového rozhodnutí a tyto důkazy navíc nebyly provedeny.

8. Žalovaná se podle žalobkyně mýlila, pokud tvrdila, že žalobkyně musí prokázat existenci trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému a soužití ve společné domácnosti, protože v souladu s ustanovením § 15a odst. 3 písm. b) Zákona o pobytu cizinců postačí doložení hodnověrným způsobem. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013 – 41. Žalobkyně měla za to, že hodnověrně doložila existenci manželství a že i místní šetření vykazovalo pozitivní

výsledky. Správní orgány podle žalobkyně opřely závěr o účelovosti manželství pouze na výslechu manželů, přičemž je třeba zohlednit, že nedostatky ve výsledcích mohly vzniknout i vlivem toho, že žalobkyně je osobou prakticky bez vzdělání a nacházela se relativně krátce v odlišném prostředí. Podle žalobkyně však v obou rozhodnutích absentuje uvedení skutečnosti, o jaké důkazy správní orgány opírají závěr o účelovosti manželství. Z toho podle žalobkyně vyplývalo, že manželé spolu udržovali dlouhodobý vztah a aspekty jejich seznámení nehrají zásadní roli. Žalobkyně uvedla, že k manželství přistupovala řádně a že ji nemohlo být známo, že podle cizineckého a trestního práva může být manželství, které bylo z pohledu poměrů v Nigérii uzavřeno zcela běžně, považováno za protiprávní obcházení zákona. Podle žalobkyně Napadené i Prvostupňové rozhodnutí opomněla zohlednit dobrou víru žalobkyně.

9. Žalobkyně namítla, že nebyl zjištěn skutečný stav věci, kdy Správní orgán I. stupně řešil 2 roky žádost, na jejíž vyřešení má ze zákona 60 dní, a žalovaná řešila věc další cca 2 roky. Správní orgán dle žalobkyně nezohlednil, že se jedná o vztah mezi lidmi, podléhající vývoji, a posoudil manželství jako účelové na základě jednoho výsledku, procesně nepoužitelné Zprávy o TŘ a Trestního rozsudku, přičemž tyto důkazy nevedou přímo k závěru o účelovosti manželství, kdy není prokázáno, že právě žalobkyně vstupovala do manželství účelově. Žalobkyně měla za to, že poukaz na blíže nepopsané jednání manžela, které bylo hodnoceno jako trestné, nevypovídá nic o tom, že právě toto jednání vedlo k uzavření sňatku se žalobkyní, a Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Žalobkyně poukázala na to, že správní orgán je povinen prokázat a odůvodnit svůj závěr o účelovosti manželství, což se nestalo, protože rozhodnutí obsahují jen „náznaky“, a to navíc zastaralé. Žalobkyně uvedla, že je rozhodující skutkový stav v době rozhodování správního orgánu, což nebylo dodrženo, neboť Správní orgán I. stupně neprováděl dokazování k době vydání Prvostupňového rozhodnutí a vyčkával na závěr trestního řízení a ani žalovaná k době vydání Napadeného rozhodnutí neprováděla žádné dokazování, a proto není zřejmé, proč správní orgány nepovažovaly vztah žalobkyně s manželem za reálný.

10. Žalobkyně namítla, že odkaz žalované na ustanovení § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „**Správní řád**“) byl nedůvodný, neboť z Napadeného rozhodnutí není patrné, jakou skutečnost žalovaná považovala za skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět a o jaký podklad tento závěr opírá, když výsledky žalobkyně a manžela to být nemohou. Podle žalobkyně není jasné, jak došlo ve vztahu k žalobkyni k napomáhání k nelegálnímu pobytu a jaký byl úmysl žalobkyně obejít údajně účelovým manželstvím zákon.

11. Žalobkyně namítla, že správní orgány byly povinny zkoumat přiměřenost, resp. dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně a dotčených osob, což neučinily. Taková povinnost správnímu orgánu vyplývá podle názoru žalobkyně z judikatury, ale i z ustanovení § 2 Správního řádu a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a to v rozsahu všech relevantních okolností podle demonstrativního výčtu v ustanovení § 174a Zákona o pobytu cizinců. Posouzení přiměřenosti pak nesprávně absentuje v odůvodnění obou rozhodnutí.

12. Žalobkyně namítla, že jí nebyla řádně doručena výzva k seznámení se s podklady pro vydání Prvostupňového rozhodnutí, což zakládá nezákonnost Prvostupňového i Napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

13. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že skutkové závěry o účelovém uzavření manželství odpovídají podkladů shromážděným Správním orgánem I. stupně, jsou logické, korespondují s výsledky a byly učiněny v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, bez zneužití správního uvážení. Rozdíly v odpovědích při výsledku nebyly podle žalované banální, nemohly plynout jen z rozdílných národnostních a kulturních poměrů a vedly vzhledem k okolnostem uzavření sňatku k logickému závěru o uzavření manželství za účelem získání práva pobytu na území ČR a obcházení Zákona o pobytu cizinců.

14. Žalovaná rovněž poukázala na závěry vyplývající ze Zprávy o TŘ a Trestního rozsudku. Žalovaná uvedla, že vycházela zejm. z okolností uzavření manželství a z toho, že manželé o sobě neznali osobní informace a rozporné odpovědi při výsleších zpochybňovaly faktický rodinný život. Závěr o účelovosti manželství pak podle žalované podporovalo i pravomocné odsouzení manžela za spáchání přechodu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky. Ve zbytku žalovaná odkázala na odůvodnění Napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud přezkoumal Napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.). Městský soud rozhodl o věci bez jednání, neboť shledal, že Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a je zatíženo i vadou skutkových zjištění, které nemají oporu ve spisu a vyžadují zásadní doplnění. Napadené rozhodnutí tak městský soud zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

16. Městský soud předně uvádí, že nepřihlédl k obecně uplatněnému odkazu žalobkyně na námitky uvedené v odvolání, neboť podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze vymezit žalobní body pouhým odkazem na argumentaci uplatněnou v odvolání (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, č. j. 2 Afs 26/2005 – 114, ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22 a ze dne 29. 11. 2012, č. j. 5 As 117/2011 – 223).

17. Pokud jde o námitku týkající se nedoručení výzvy k seznámení se s podklady pro vydání Prvostupňového rozhodnutí (bod 34 žaloby), městský soud uvádí, že žalobkyně ve skutečnosti nijak blíže nerozvedla, zda jí byla výzva doručena či nikoliv, pouze uvedla, že o tom „*má pochybnost*“. Žalobkyně dále neuvedla, s jakými podklady se nemohla seznámit, ani jak jí to zkrátilo na jejích právech či jaký vliv to mělo na rozhodnutí ve věci samé. Městský soud nicméně ze správního spisu zjistil, že součástí správního spisu je protokol o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 10. 9. 2012, ze kterého vyplývá, že uvedeného dne se ke Správnímu orgánu I. stupně dostavila paní N. M. H. jako zástupkyně žalobkyně na základě substituční plné moci ze dne 10. 9. 2012, kterou jí udělil žalobkynin zmocněný advokát JUDr. Matouš Jíra (plná moc i substituční plná moc jsou přílohou uvedeného protokolu). Z uvedeného protokolu vyplývá, že se zástupkyně žalobkyně seznámila s podklady rozhodnutí a uvedla, že se k nim do 10 dní vyjádří. Městský soud proto shledal, že žalobkyně měla možnost se seznámit se s podklady rozhodnutí ve správním řízení a neshledal tuto žalobní námitku za důvodnou.

18. Zásadní spornou otázkou v posuzované věci je to, zda správní orgány obou stupňů dostatečně odůvodnily svůj závěr o tom, že se žalobkyně, jako žadatelka o povolení k přechodnému pobytu podle ustanovení § 87b odst. 1 Zákona o pobytu cizinců, dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, a to účelově uzavřeným manželstvím, a zda tím byl naplněn důvod pro zamítnutí její žádosti podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) Zákona o pobytu cizinců.

19. Podle ustanovení § 87b odst. 1 Zákona o pobytu cizinců platí, že: „[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.“

20. Podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) Zákona o pobytu cizinců platí, že: „[n]a zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel [...] se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství [...]“

21. Mezi žalobkyní a žalovanou není sporu o tom, že žalobkyně uzavřela s manželem manželství a že v průběhu celého správního řízení formální existenci tohoto manželství nebyla zpochybněna (srov. např. str. 5 Napadeného rozhodnutí).

22. Z odůvodnění Napadeného rozhodnutí i z Prvostupňového rozhodnutí je patrné, že správní orgány založily svůj závěr o tom, že manželství žalobkyně bylo uzavřeno s úmyslem obejít Zákona o pobytu cizinců, jednak na rozporech v odpovědích žalobkyně a jejího manžela na otázky kladené Správním orgánem I. stupně během výslechů dne 22. 3. 2011 (zejm. str. 3-4 Napadeného rozhodnutí a 7-10 Prvostupňového rozhodnutí) a jednak na tom, že manžel žalobkyně byl Trestním rozsudkem pravomocně odsouzen za zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině a přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (str. 5-6 Napadeného rozhodnutí).

23. Městský soud se neztotožnil s námitkou žalobkyně, že rozpory ve výsleších mohly vzniknout v důsledku toho, že žalobkyně postrádá vzdělání a nacházela se relativně krátce v prostředí, které bylo pro žalobkyni nové. Z odůvodnění Napadeného rozhodnutí i Prvostupňového rozhodnutí, jakož i z protokolů o výslechu ze dne 22. 3. 2011, které jsou součástí správního spisu, vyplývá, že Správní orgán I. stupně kladl otázky, které zkoumaly povědomí a vzpomínky manželů na události, které byly významné pro jejich společný život (např. o seznámení, o žádosti o ruku, o průběhu svatebního dne, trávení Vánoc a Silvestra), tento správní orgán rovněž testoval vědomosti o aktuálním životě manželů a o stavu společného soužití (zda manžel/ka pracuje a co manželé dělali v den předcházející dni výslechu). Společné pro tyto otázky poté je to, že ověřují paměť a znalosti o základních otázkách běžného života manželů a jejich společného soužití. Pakliže se jedná o otázky týkající se společných zážitků, obsah odpovědí na tyto otázky v zásadě nemůže záviset na úrovni vzdělání manželů či na tom, zda žalobkyně byla v novém prostředí. Podle názoru městského soudu by se odpovědi na tyto otázky u obou manželů neměly zásadně lišit. Rozdílné odpovědi manželů na totožné otázky nepochybně svědčí o jejich nevěrohodnosti. V tomto ohledu je městský soud ve shodě se žalovanou i v tom, že v souhrnu správním orgánem zjištěných skutkových okolností mohou hrát významnou roli i okolnosti aspekty seznámení manželů, což vyplývá např. z bodu 4.2 Sdělení komise Evropskému parlamentu

a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (KOM/2009/0313) ze dne 2. 7. 2009¹. V tomto sdělení komise uvádí, že mezi faktory k posouzení existence úmyslu zneužití práv za účelem obejít vnitrostátní právní úpravy může patřit i skutečnost, že se pár před svatbou nikdy nesetkal, což je právě případ žalobkyně – ve správním řízení bylo zjištěno, že manželé se kontaktovali telefonicky a elektronicky a osobně se poprvé viděli v den svatby.

24. Nejvyšší správní soud nicméně v rozsudku ze dne 31. 8. 2012, čj. 5 As 104/2011 - 102, č. 2781/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz, vyložil pro projednávanou věc stěžejní závěr, že „[ú]čelovost uzavření manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, a to ani když tomu tak od jeho úplného počátku nebylo.“

25. Městský soud musel proto zohlednit, že Správní orgán I. stupně rozhodoval o žádosti přibližně 2 roky (žádost byla podaná dne 24. 1. 2011, rozhodnuto o ní dne 10. 7. 2013), a že žalovaná rozhodovala o odvolání přibližně další 2 roky (odvolání podáno dne 14. 7. 2013, rozhodnuto dne 21. 10. 2015). Jakkoliv totiž Správní orgán I. stupně i žalovaná v Napadeném rozhodnutí o zkoumání faktických okolností o životě manželů poměrně detailně vycházeli z účastnických výsledků žalobkyně a jejího manžela, který se uskutečnil dne 22. 3. 2011, správní orgány obou stupňů od roku 2011 v součinnosti s oběma manžely další 4 roky již nijak dále nezkoumaly okolnosti možné účelovosti manželství a spokojily se s výchozími zjištěními učiněnými výsledkem v roce 2011.

26. Výslech obou manželů byl přitom pro rozhodnutí Správního orgánu I. stupně i žalovaného v zásadě stěžejním podkladem. Ve světle výše uvedeného judikatorního závěru je proto podle názoru městského soud třeba považovat zjištěný skutkový stav o možné účelovosti manželství vycházející z výsledku manželů provedeného v roce 2011 za nekompletní a vyžadující doplnění. S ohledem na to je třeba uzavřít, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ Napadeného i Prvostupňového rozhodnutí, nebyl v této dostatečný a vyžaduje zásadní doplnění. Již jen v této části Napadené i Prvostupňové rozhodnutí vykazuje vady ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a městskému soudu nezbylo, než je obě zrušit.

27. Jak již bylo výše vyloženo, žalovaná a Správní orgán I. stupně k závěru o účelovosti uzavření manželství vycházeli taktéž z podkladů z trestního řízení vedeného mj. vůči manželovi žalobkyně, ze kterých mělo vyplývat, že sňatek žalobkyně a jejího manžela shledaly orgány činné v trestním řízení jako účelový, a že manžel žalobkyně byl odsouzen za několik trestných činů (účast na organizované zločinecké skupině a napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky).

28. Městský soud předně uvádí, že se neztotožnil s námitkou žalobkyně ohledně procesní nepoužitelnosti Zprávy o TŘ. Podle ustanovení § 51 odst. 1 Správního řádu lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Vycházeje z uvedeného ustanovení, Zpráva o TŘ nepochybně podkladem ve správním řízení obecně být může. Žalobkyně tuto námitku uvedla maximálně obecně a městskému soudu poté není ani ex

¹ Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52009DC0313>.

officio zřejmé, z jakého důvodu by tento podklad neměl být v řízení o žádosti žalobkyně procesně nepoužitelný. Vzhledem k obecné formulaci této žalobní námitky ji proto nelze považovat za důvodnou.

29. Ze samotné Zprávy o TŘ poté sice vyplývá, že právě sňatek mezi žalobkyní a jejím manželem orgány činné v trestním řízení shledaly jako účelový, tento závěr není však nijak ve Zprávě blíže odůvodněn a nevyplývá ani ze spisu. Městský soud v tomto bodě zejm. postrádá uvedení toho, za jaké konkrétní jednání byl manžel žalobkyně potrestán, jaká byla jeho role v organizované zločinecké skupině a hlavně, co z toho žalovaná dovozuje pro závěr o účelovosti manželství žalobkyně. Městský soud taktéž shledal důvodnou námitku žalobkyně ohledně chybějící souvislosti mezi Trestním rozsudkem a závěrem o účelovosti manželství žalobkyně. Žalovaná totiž v Napadeném rozhodnutí uvedla pouze odkaz na Trestní rozsudek, výčet trestných činů, za které měl být manžel žalobkyně potrestán, výši trestu a datum nabytí právní moci, Správní orgán I. stupně v Prvostupňovém rozhodnutí pouze stručně konstatoval tolik, že z trestního řízení vyplývá, že jedním z účelových sňatků bylo i označené manželství žalobkyně. Žalobkyni je nicméně třeba dát za pravdu, že z odůvodnění Napadeného rozhodnutí či z rozhodnutí Správního orgánu I. stupně vůbec nevyplývá, jak a v čem konkrétně Trestní rozsudek či obecně jaké skutečnosti zjištěné z trestního řízení vedeného vůči manželovi žalobkyně souvisejí či podporují závěr správních orgánů obou stupňů o účelovém uzavření manželství.

30. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 vyplývá, že: „[p]odle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod. č. 34, sv. 3 Sb. ÚS a nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85, sv. 8 Sb. ÚS) je jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i náležitosti právního státu odrážející se v povinnosti soudů rozsudky odůvodňovat. Z odůvodnění pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.“ (podtržení doplněno městským soudem).

31. Jakkoliv lze ze zajištěných podkladů podle názoru městského soudu dovodit zřejmou základní myšlenkovou orientaci obou správních orgánů, vzhledem k tomu, že konkrétní skutková zjištění o trestním jednání manžela žalobkyně Napadené rozhodnutí i Prvostupňové rozhodnutí postrádá, nelze v návaznosti na tyto nijak konkretizované skutečnosti ani přezkoumat závěr obou správních orgánů o účelovosti manželství. V projednávané věci jsou tak obě rozhodnutí podle názoru městského soudu v tomto ohledu nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Městský soud přitom poukazuje ne to, že žalovaná v Napadeném rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě uvedla, že Trestní rozsudek je součástí spisového materiálu, avšak městský soud ze správního spisu zjistil, že tomu tak není. Součástí správního spisu jsou dle zjištění městského soudu dvě žádosti o zaslání Trestního rozsudku ze dne 2. 12. 2013 a opakovaná ze dne 27. 1. 2014, z nichž vyplývá, že se správní orgány dozvěděly o existenci Trestního rozsudku až v rámci odvolacího řízení. Samotný Trestní rozsudek ve správním spisu však chybí a není uveden ani v seznamu spisového materiálu. Městský soud poté žalovanou v této souvislosti ani dodatečně nevyzýval k předložení Trestního rozsudku a nepoučoval ji o možných procesních

následcích podle ustanovení § 36 odst. 1 s. ř. s., protože doplnění Trestního rozsudku na dodatečnou výzvu by již nezměnilo nic na závěru o nepřezkoumatelnosti Napadeného i Prvostupňového rozhodnutí pro nedostatek důvodů za skutkového a právního stavu ke dni vydání Napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1. s. ř. s.)

32. K námitce žalobkyně ohledně absence posouzení přiměřenosti, resp. dopadů Napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně, městský soud uvádí, že touto otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 30/2018 – 45. Nejvyšší správní soud připustil, že Zákon o pobytu cizinců u neudělení pobytových oprávnění neklade na zkoumání této otázky takový důraz. Konkrétně uvedl, že: *„zatímco u zrušení povolení k pobytu či u správního vyhoštění zákon výslovně ve většině případů požaduje, aby správní orgán zkoumal přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, u zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění zákon takový požadavek explicitně nestanoví.... Povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života nelze dovodit ani z § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak na základě podrobného jazykového, systematického, historického i teleologického výkladu konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, dané ustanovení pouze upřesňuje hlediska, jimiž se má správní orgán při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života zabývat, rozhodně z něj nevyplývá, že by se přiměřenost měla posuzovat u každého rozhodnutí vydaného podle zákona o pobytu cizinců. Článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. V obecné rovině však rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010 - 112, či ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39; a nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11). Podstatné je, že samy správní orgány posouzení přiměřenosti provedly.“*

33. Žalovaná v Napadeném rozhodnutí na str. 6 nicméně tuto otázku zkoumala, když uvedla, že ačkoliv Zákon o pobytu cizinců výslovně nepožaduje posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně, přesto se zabývala i touto otázkou. Ve vztahu k předmětu řízení, v němž dospěla k závěru, že se mezi žalobkyní a jejím manželem jedná o fakticky nefungující manželství, poté dospěla k logickému závěru, že zde nemůže dojít k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života manželů. Městský soud je nicméně toho názoru, že vzhledem k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu ohledně účelovosti manželství žalobkyně nemůže tato úvaha žalované o vyloučení nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života manželů obstát.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud shledal, že Napadené rozhodnutí i Prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a dále, že skutkový stav vyžaduje ještě zásadní doplnění, neboť ani ze správního spisu není dostatečně zřejmý. Městský soud proto zrušil Napadené rozhodnutí i Prvostupňové rozhodnutí (srov. ustanovení § 78 odst. 3 s. ř. s.) pro vady podle ustanovení § 76 odst. 1

písm. a) a b) s. ř. s. a věc podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. žalované vrátil k dalšímu řízení.

35. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení se Správní orgán I. stupně bude znovu zabývat posouzením účelovosti uzavření manželství i s ohledem na to, že tuto otázku je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Správní orgán I. stupně dále doplní do správního spisu Trestní rozsudek a řádně odůvodní, jaký má význam pro případný závěr o účelovosti uzavření manželství žalobkyně.

36. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalované, která ve věci úspěch neměla.

37. Náhradu nákladů řízení představuje pro žalobkyni soudní poplatek ve výši 3.000 Kč za žalobu a dále žalobkyni náleží náhrada za odměnu zástupce za právní služby a jeho hotové výdaje. Městský soud přiznal žalobkyni náhradu za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby ve věci samé) - po 3.100 Kč vše podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Mimosmluvní odměna tak celkově činí 6.200 Kč (2 x 3.100 Kč). Dále žalobkyni přísluší náhrada hotových výdajů jejího právního zástupce ve výši 600 Kč za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože právní zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s.), ve výši 21 % - 1.428 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobkyně tak činí 11.228 Kč. Za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť žalobkyně s tímto návrhem neuspěla.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. srpna 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu